

Normatieve ethiek (A000943)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2)   Nederlands   Gent   hoorcollege
zelfstandig werk

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Segers, Seppe   LW01   Verantwoordelijk lesgever
Van Ginneken, Clemence   LW01   Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen	5	A
Bachelor of Arts in de wijsbegeerte	5	A
Keuzepakket Wijsbegeerte en moraalwetenschappen	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Normatieve ethiek

Situering

Dit uitdiepend opleidingsonderdeel biedt studenten basiskennis aan van de belangrijkste normatieve ethische stromingen.

Inhoud

Er wordt een grondige bespreking gegeven van de voornaamste normatieve theorieën zoals het utilitarisme en consequentisme (met de verschillende gespecificeerde versies), deugden-ethiek, feministische ethiek en Kantiaanse ethiek. Die theorieën worden bestudeerd met behulp van teksten van hun vertegenwoordigers. Het overkoepelende thema van deze besprekingen is de vraag naar 'centrismen' binnen de moraaltheorie: welke perspectieven en morele ervaringen worden binnen deze ethisch-normatieve benaderingen over- of ondervertegenwoordigd?

Begincompetenties

Geen extra specifieke voorkennis vereist.

Eindcompetenties

- 1 De belangrijkste sterktes en zwaktes kennen van de verschillende normatieve ethische theorieën.
- 2 De verschillende normatieve ethische theorieën kunnen toepassen op concrete problemen.
- 3 In staat zijn vakliteratuur uit de ethiek te lezen, te begrijpen en te verwerken.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Groepswerk, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcolleges

Begeleide discussie van artikels en theorieën

Mini symposium: studenten presenteren in duo een beknopte analyse van een zelfgekozen thema uit de praktische normatieve ethiek gelinkt aan het overkoepelende thema; dit gebeurt naar het model van een wetenschappelijke congresbijdrage.

Er worden geen lesopnames ter beschikking gesteld. Enkel op vraag van studenten met een functiebeperking die nood hebben aan lesopnames kan hiervan worden afgeweken voor de betreffende studenten.

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Normatieve Ethiek

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Type: Reader

Naam: Normatieve Ethiek

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Engels

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Referenties

Korsgaard, C.M. (1996) The normative question, In Korsgaard, C.M. The sources of normativity, 7-48, Cambridge: Cambridge University Press.

Williams, B. (2011) Socrates' question, In Williams, B. Ethics and the limits of philosophy, 1-24, London: Routledge (Origineel werk gepubliceerd in 1985)

Walker, M.U. (2007) Epilogue, In Walker, M.U. Moral understandings, 259-268, Oxford: Oxford University Press.

Rawls, J. (2000). The Categorical Imperative: The First Formulation, In Herman, B. (Ed.) Lectures on the history of moral philosophy, 162-180, Harvard: Cambridge University Press.

Rawls, J. (2000). The Categorical Imperative: The Second Formulation, In Herman, B. (Ed.) Lectures on the history of moral philosophy, The Categorical Imperative: The Second Formulation, 181-199, Harvard: Cambridge University Press.

Herman, B. (1996). Moral deliberation and the derivation of duties. In Herman, B. The practice of moral judgment, 132-158, Harvard: Harvard University Press.

Wallace, K.A. (2021). A Kantian Perspective on Individual Responsibility for Sustainability. *Ethics, Policy & Environment* 24, 44-59

Srinivasan, A. (2017). Feminism and metaethics. In McPherson, T. & Plunkett, D. (eds.), *The Routledge handbook of metaethics*, 595-608, New York: Routledge.

Walker, M.U. (2007). The subject of moral philosophy, In Walker, M.U. *Moral understandings*, 3-34, Oxford: Oxford University Press.

Walker, M.U. (2007). Where do moral theories come from, In Walker, M.U. *Moral understandings*, 35-52, Oxford: Oxford University Press.

Friedman, M. (2009). Feminist virtue ethics, happiness, and moral luck. *Hypatia* 2, 29-40.

Harvey, C. (2018). Eudaimonism, Human Nature, and the Burdened Virtues. *Hypatia*, 33: 40-55.

Annas, Julia (2015). Virtue and Duty: Negotiating Between Different Ethical Traditions. *Journal of Value Inquiry* 49 (4):605-618.

Shaw, W.H. (1999). Welfare, happiness and the good, In Shaw, W.

H. *Contemporary ethics : taking account of utilitarianism*, 36-67, Oxford: Blackwell.

Shaw, W.H. (1999). Objections to utilitarianism, In Shaw, W.H. Contemporary ethics : taking account of utilitarianism, 102-132, Oxford: Blackwell.
Shaw, W.H. (1999). Refining utilitarianism, In Shaw, W.H. Contemporary ethics : taking account of utilitarianism, 133-170, Oxford: Blackwell.
Nathanson, S. (2010). A rule-utilitarian defense of noncombatant immunity. In Nathanson, S. Terrorism and the Ethics of War, 191-211, Cambridge: Cambridge University Press.

Verdere lectuur (optioneel):

Brink, D.O. (1989). Introduction, In Brink, D.O. Moral realism and the foundations of ethics, 1-13, Cambridge: Cambridge University Press.
Williams, B. (2011). Theory and prejudice, In Williams, B. Ethics and the limits of philosophy, 103-132, London: Routledge (Origineel werk gepubliceerd in 1985)
Herman, B. (1993). Murder and mayhem. In Herman, B. The practice of moral judgment, 113-131, Harvard: Harvard University Press.
hooks, b. (2015). Black women: shaping feminist theory, In hooks, b. Feminist theory: from margin to center, 1-17, New York: Routledge.
Held, V. (1990). Feminist transformations of moral theory. *Philosophy and Phenomenological Research* 50, 321-344.
Alfano, M. (2013). Factitious moral virtue, In Alfano, M. Character as moral fiction, 82-108, Cambridge: Cambridge University Press.
Anscombe, G.E.M. (1958). Modern moral philosophy. *Philosophy* 33, 1-19
Hursthouse, R. (1991). Virtue theory and abortion. *Philosophy and Public Affairs* 20, 223-246.
Pellegrino, E.D. & Thomasma, D.C. (1993). Phronesis: medicine's indispensable virtue, In Pellegrino, E.D. & Thomasma, D.C. The virtues in medical practice, 84-91, Oxford: Oxford University Press.
Putman, D. (1997). The intellectual bias of virtue ethics. *Philosophy* 72, 303 - 311.
Brink, D.O. (1989). Objective utilitarianism, In Brink, D.O. Moral realism and the foundations of ethics, 211-290, Cambridge: Cambridge University Press.
Brock, D.W. (1973). Recent Work in Utilitarianism. *American Philosophical Quarterly* 10, 241-276.
Kittay, E. (2008). Ideal theory bioethics and the exclusion of people with severe cognitive disabilities. In Lindemann, H., Verkerk, M. & Walker, M.U. (Eds.), Naturalized bioethics: toward responsible knowing and practice, 218-237. Cambridge: Cambridge University Press.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Vast spreekuur: donderdag, 12.00-13.00 (tijdens lesweken).

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Presentatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Schriftelijk examen met een drie- à viertal open vragen (80%). De symposiumopdracht telt mee voor 20% van de evaluatie. Vrijblijvende 'feedback' op het examenresultaat en de symposiumopdracht is mogelijk na afspraak. Gebruik van GenAI is niet toegelaten.

De eindscoreberekening voor 2e zitting is dezelfde als voor de 1e zitting. Indien nodig en mits gepaste motivatie kan de presentatieopdracht worden vervangen door een vervangopdracht.

Eindscoreberekening

80% schriftelijk examen.

20% mondelinge presentatie.

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

- 1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid
- 2 Mogelijkheid tot een examen op ander tijdstip binnen het academiejaar
- 3 Mogelijkheid tot feedback via telefoon, na afspraak tijdens kantooruren of na kantooruren
- 4 Mogelijkheid tot vervangtaak voor de symposiumopdracht

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren:

<http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>